

SIARTER Y FRO SY'N DDA I BOBL HÛN

Mae'n bwysig bod gan bobl dros 50 oed ym Mro Morgannwg hawliau cyfartal, parch, cyfleoedd a'r un mynediad i wasanaethau â gweddill y boblogaeth. Er mwyn cyflawni hyn, mae angen i ni gydweithio fel partneriaid, ochr yn ochr â'n cymuned i sicrhau bod pobl yn heneiddio'n dda yn y Fro.

Mae'r gwaith hwn i wneud y Fro yn well i bobl hŷn yn seiliedig ar gysyniad Cymunedau sy'n Dda i Bobl Hŷn Sefydliad Iechyd y Byd (WHO) sydd wedi cael ei lywio gan farn a safbwyntiau pobl ledled y byd. Mae'r safbwyntiau hyn wedi llunio 8 maes ffocws allweddol WHO, a elwir yn 'feysydd'. Bydd cryfhau cymorth a chyfleoedd yn y meysydd hyn yn gwella ansawdd ein bywyd ac yn gwneud y Fro yn lle gwell i ni i gyd wrth i ni fynd yn hŷn.

Yr 8 Maes Sy'n Dda i Bobl Hŷn

Ar draws Bro Morgannwg mae gwaith gwych eisoes yn cael ei wneud gan bartneriaid, grwpiau cymunedol ac unigolion i wella bywydau pobl 50 oed ac yn hŷn. Mae llawer o'r rhain wedi'u cynnwys yng Nghyfeirlyfr Gwasanaethau Gwirfoddol Morgannwg. Ond mae angen gwneud mwy. Mae ymgysylltu diweddar â thrigolion, grwpiau cymunedol a phartneriaid wedi dylanwadu ar y cyfeiriad a'r ffocws ar gyfer cyfleoedd yn y Fro gan arwain at 8 ymrwymiad y gall pob un ohonom weithio tuag atynt.

Ein Poblogaeth

56,200

Mae 56,200 o bobl 50+ oed yn byw yn y Fro. Mae hyn yn 46.2% o'r boblogaeth leol (Y Swyddfa Ystadegau Gwladol, Cyfrifiad 2021)

280+

o Aelodau Fforwm Strategaeth 50+ y Fro

22%

Cynnyd rhagamcanol o 22% yn y bobl 65+ oed yn y Fro rhwng 2019 a 2039, dyma'r cynnydd mwyaf mewn unrhyw ardal Awdurdod Lleol yng Nghymru (Llywodraeth Cymru)

“Wrth i'n poblogaeth heneiddio, mae'n hanfodol rhoi llais i bobl hŷn fel bod ein gwasanaethau a'n strategaethau ar gyfer y dyfodol yn addas at y diben wrth i ni wneud popeth o fewn ein gallu i roi urddas i bobl wrth iddynt dyfu'n hen yn y Fro.”

Eriolwr Dros Bobl Hŷn Cyngor Bro Morgannwg
Clr Loveluck-Edwards

“Mae bod 'yn dda i bobl hŷn' yn golygu bod pobl o bob oed sy'n byw ac yn gweithio yn y Fro yn cael y cyfle i heneiddio'n dda a chymryd rhan weithredol yn eu cymuned. Mae'n bwysig ein bod ni i gyd yn gweithio gyda'n gilydd i wireddu'r uchelgeisiau hyn”

Cadeirydd BGC ac Arweinydd Cyngor Bro Morgannwg
Clr Burnett

EIN HYMRWYMIAD

Ym Mro Morgannwg sydd yn dda i bobl hŷn:

Mae gan bobl gyfleoedd i ddylanwadu ar benderfyniadau sy'n effeithio ar bob agwedd ar eu bywyd.

Mae gan bobl ymdeimlad o bwrpas, maent yn teimlo eu bod yn cael eu parchu ac yn cymryd rhan weithredol yn eu cymunedau.

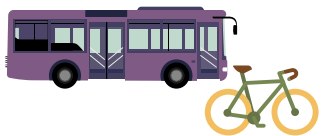
Cefnogir pobl i gael gwaith a'i gadw a chael cyfleoedd i wirfoddoli.

Cefnogir pobl i gadw'n iach ac yn annibynnol trwy gael mynediad i wasanaethau priodol.

Mae pobl yn wybodus am y cymorth a'r cyfleoedd sydd ar gael iddynt trwy fathau gwahanol o gyfathrebu.

Mae gan bobl fynediad i fathau addas o drafnidiaeth ar draws y Fro.

Mae gan bobl fynediad i fannau awyr agored ac adeiladau â chyfleusterau addas.

Mae pobl yn teimlo'n ddiogel ac yn gyfforddus yn eu cartrefi.

valepsb@valeofglamorgan.gov.uk

@VOGPSB

www.valepsb.wales

01446 700111

Nid oedd 43% o bobl 55+ oed yn cytuno â'r datganiad hwn: 'Rwy'n perthyn i fy nghymuned' (BGC, Arolwg Let's Talk 2022)

Roedd 86% o fodlon ar y l (BGC, Arolwg

Dywedodd aelodau o'r Fforwm Strategaeth 50+ wrthym eu bod yn mwynhau "rhannu nod cyffredin i wella bywyd pobl hŷn yn y Fro" (Gwryw 70+)

"Nid oedd y cyfnod clo yn wahanol i fi, rwyf wedi dod i'r casgliad fy mod i wedi bod yn byw mewn cyfnod clo ers blynyddoedd lawer" Benyw, 70-74 oed, (Age Cymru, Arolwg Profiadau'r Cyfnod Clo 2020)

Mae ein Siarter yn cydnabod pwysigrwydd gweithio'n uniongyrchol gyda phobl 50+ oed i sicrhau bod gan bob un ohonom lais yn dylanwadu ar y newidiadau sydd eu hangen ar draws y Fro. Gweithio gyda'n gilydd yw'r unig ffordd y byddwn yn gallu cyflawni'r ymrwymadau hyn mewn gwirionedd.

Os ydych chi neu sefydliad yr ydych yn gweithio neu'n gwirfoddoli iddo yn gwneud unrhyw beth i helpu i wneud Bro Morgannwg yn well i bobl hŷn, ac yn mynd i'n helpu ni i gyflawni'r ymrwymadau yn y Siarter hwn, byddem wrth ein bodd yn clywed oddi wrthyich.

Y Camau Nesaf

Mae angen eich cymorth arnom i:

- Barhau i gysylltu a gwranddo ar farn y rhai sy'n 50 oed neu'n hŷn sy'n byw ac yn gweithio yn y Fro i ddysgu mwy am yr heriau rydych chi'n eu hwynebu yn ogystal â'ch awgrymiadau am gyfleoedd i wella neu newid.
- Nodi gweithgareddau, gwybodaeth ddefnyddiol, data ac adborth i'n helpu ni i ddatblygu Cynllun Gweithredu'r Fro sy'n Dda i Bobl Hŷn, fydd yn dangos sut gallwn gefnogi ein gilydd i gyflawni pob ymrwymiad a sicrhau bod y Fro yn dda i bobl hŷn.
- Cymerwch ran yn Rhwydwaith y Fro sy'n Dda i Bobl Hŷn a gwnewch yn siŵr ein bod yn gweithio gyda'n gilydd i gyflawni ymrwymadau a gweithredoedd a rennir.
- Monitro ac adrodd ar ein cynnydd ar y cyd trwy Adroddiad Blynyddol y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus, a gyhoeddir bob haf.

valepsb@valeofglamorgan.gov.uk

@VOGPSB

www.valepsb.wales

01446 700111